

Boo Miljö- och Naturvänner

www.boonatur.se

Saltsjö-Boo 13 september 2013

Pöyry SwedPower AB
Att. Sandra Watkinson
Box 1002
405 21 Göteborg

Samrådsyttrande på Nya markförlagda 130 kV ledningar i Nacka kommun med anslutning till Lidingö kommun via sjökabel.

Boo Miljö- och Naturvänner har tagit del av samrådshandlingarna för förslag till markförläggning av de 130 kV ledningar, som till stor del berör Skarpnäs blivande naturreservat, Nacka kommun, och dess närmaste omgivning. Föreningen står inte med på listan över särskilt berörda, men vi antar att detta är ett förbiseende. Såsom remissinstans i Nacka kommun tar vi oss friheten, att lämna våra synpunkter på samrådshandlingarna och vi önskar också få ta del av information i den fortsatta planeringsprocessen.

Anledningen till förslaget om markförläggning av luftledningarna är en förstärkning av elnätet och frigörande av mark för exploatering eller rekreation. 15 mil luftledningar kommer att kunna avvecklas i Stockholmsregionen. Sammantaget frigörs stora markarealer. Denna förändring kommer att påverka såväl naturens förutsättningar som invånarnas hälsa och framtid; förändringar som måste hanteras med största varsamhet.

Följande delar i samrådshandlingarna måste belysas ytterligare.

En fullödlig teknikbeskrivning saknas

Teknikbeskrivningen av hur kablarna ska grävas ner är rudimentär och måste kompletteras. Vilka olika tekniker finns idag och vilka resultat ger de? På vilka premisser gör Vattenfall sitt val av teknik?

Hur hanteras de känsliga partierna på sträckningen vid Ormingeringen och Mensättravägen, där invånare och framför allt skolbarn passerar flera gånger dagligen. Och vad kommer man att göra vid befintliga barnverksamheter, som exempelvis Myrsjöskolan och förskolan Chrysoliten?

Hur kan man minska risken för elektromagnetisk strålning ytterligare vid gångtunnlar och busshållplatser?

Nedgrävning av kabel mellan gator

Hur kommer nedgrävningen av kabel att ske vid sträckningarna från gata till gata; på delsträcka 2 från Sjöängsvägen till Ormingeringen samt från Valövägen till industriområdet? Om det är berggrund i vägen kommer man då att borra eller väljer man att spränga?

Påverkan på den marina miljön

Det behövs en detaljerad redogörelse av kraftledningens effekter på den marina miljön, på delsträcka 3. Vilken teknik kommer att användas för att minimera strålningseffekten i vattnet?

Boo Energi-kablarna

Frågan ifall Boo Energis kablar kommer att inkluderas i den här hanteringen är inte tydliggjord. Stockholms Ström och Vattenfall nämner den inte i handlingen.

Nacka kommunfullmäktige har dock sagt följande:

"Nacka kommun vill också framhålla att en förutsättning för kommunal medfinansiering är att även Boo Energis ledningar på samma stäcka blir markförlagda." (från tjänsteskrivelsen KFKS 2013/442-219 (5 aug 2013))

Estetiskt mera orörd natur utan ledningsgator

Det upplevs sannolikt av många besökare som mycket positivt, att få bort en av de breda stora ledningsgatorna, som går igenom Skarpnäs blivande naturreservat idag. När såret i naturen väl är läkt, ökar upplevelsen av att vistas i orörd natur.

Ledningsgator bidrar till den biologiska mångfalden

En aspekt som ofta blir förbisedd är att floran i ledningsgator för luftburna ledningar bidrar till den biologiska mångfalden genom en stor artrikedom. Genom att hålla gatorna öppna genom kontinuerlig röjning av trädväxande arter utvecklas sly, buskar och en örtrik flora liksom svampar, lavar mm på död ved. Naturen i ledningsgatorna blir födoplatser och fungerar som skydd för insekter, fåglar, däggdjur m fl. En markförläggning av luftledningarna innebär en viss förlust ur biologisk synpunkt, då markområdena ofta tillåts växa igen och återgå till att bli skog.

Hur breda ledningsgator utan träd och buskvegetation räknar man med ovanför markförlagda ledningar som läggs i naturmark?

Alternativa ledningsdragningar

Av de presenterade alternativa ledningsdragningarna skulle vi jämsides med huvudalternativet vilja att alternativ 3 inte förkastas som "omöjligt" utan vidare utreds.

Sammanfattning

I den miljökonsekvensbeskrivning, MKB, som ska upprättas och presenteras skulle vi vilja se en utvecklad teknisk beskrivning samt en detaljerad beskrivning av huvudalternativet och alternativ 3 vad gäller kabeldragning, påverkan på landskapet och en illustration av magnetfältens styrka och utbredning. Vidare skulle vi vilja få belyst sjökabelns eventuella påverkan på den marina miljön. Vilka blir hälsovinsterna och hälsoriskerna vid markförläggning, vinsterna och förlusterna för den biologiska mångfalden?

För Boo Miljö- och Naturvänner

Kerstin Lundén
ordförande

Maria Friberger
ledamot